

Naslov knjige *Moj sin, fanatic*

Autor

Hanif Kureishi

Bibliografski podaci:

Autor : Hanif Kureishi
Zemlja: Velika Britanija
Jezik: Engleski
Žanr: Kratka priča
Izdavač: Faber and Faber
Godina izdanja: 1997
ISBN 0-571-17739-5

Moj sin Fanatik je kratka priča koja je prvi put objavljena u New Yorkeru 1994. godine. Ponovno se pojavljuje u Kureishijevoj zbirci kratkih priča iz 1997. godine, Ljubav u plavom vremenu, a također kao dopuna nekim izdanjima u The Black Album.

Linkovi (adaptacije, osvrti, potpuni tekstovi itd.)

- <https://mseisinger.files.wordpress.com/2014/09/my-son-the-fanatic-by-hanif-kureishi.pdf>
- http://www.academia.edu/4860226/_Whos_the_Fanatic_now_Father-and-Son_Conflicts_in_My_Son_the_Fanatic_and_East_is_East._

- <https://www.newyorker.com/magazine/1994/03/28/my-son-the-fanatic>
- [https://en.wikipedia.org/wiki/My_Son_the_Fanatic_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/My_Son_the_Fanatic_(film))
- <https://www.youtube.com/watch?v=2CK2zZpWNjA>

Tema:

Tema priče Moj sin, fanatik je sukob kultura. On se prvo ogleda u međugeneracijskom sukobu između oca, Parveza, pakistanskog useljenika i njegova sina Alija. Što je još značajnije, pokazuje duboku podjelu u svjetonazoru između svjetovnog Zapada i fundamentalističkog Islama.

Kratki sažetak:

Parvez je pakistanski imigrant koji živi u Engleskoj. On radi kao taksist i asimiliran je u zapadni način života. Njegov sin, Ali, čini se da je prihvatio stil života svojih britanskih vršnjaka. Međutim, Parvez je sve više i više sumnjičav prema svom sinu dok primjećuje očite promjene u Alijevom ponašanju. Taksist govori o svojim brigama svojim kolegama i Bettini, prostitutki koja je postala Parvezov priatelj. Svi njegovi "snovi o tome kako se dobro živi u Engleskoj" (koji uključuju sretno vjenčanje i siguran posao u knjigovodstvu za Alija) raspadaju se kad njegov sin prizna da je obeshrabren očevim zanemarivanjem muslimanskih zapovijedi o molitvama i očevom nepoštivanju zabrane na alkohol i svinjsko meso. Sve više uznemiren sinovim vjerskim fundamentalizmom i prezirom prema asimilaciji, Parvez jedne noći izudara Alija. Sin reagira samo jednim pitanjem: "Pa, tko je sada fanatik?"

Zašto je ova priča prikladna za ciljanu grupu RSP čitatelja (u skladu s Kriterijima odabira)?

1. Odražava politički/povijesni moment
2. Promovira razumijevanje kulturno-različitosti i nasljeđa
3. Odnosi se na aktualnu migrantsku situaciju

Kako se interesi čitatelja odražavaju u ovoj knjizi?

Iako je objavljena 1994. godine, Kurieshijeva priča govori o stvarnosti s kojom se svijet

bori. Pitanje tzv. "radikalizirane" mladeži zabrinjava mnoge ljudе današnjice. "Moj sin, fanatic" inzistira da kad se susretnemo s različitošću, moramo to pokušati shvatiti. Posebna generacija, ona kojoj pripada Ali, jedinstveno se razlikuje od svih ostalih. Oni posjeduju jezične i kulturne vještine koje nisu imali njihovi roditelji. Istodobno, postali su svjesni singularne i površinske pozornosti generacije njihovih roditelja.

Zašto je ova priča motivacijska za učenike?

Kako se nekoliko binarnih opozicija obrće, priča se može tumačiti na više razina i učenici mogu naučiti da čitanje nikad ne može biti dovršeno ili završeno. Oni će biti motivirani da je pročitaju više od jedanput.

Prepoznaće li se povijesni, politički, multi/ interkulturalni, migrantski ili sličan kontekst u ovoj knjizi/ priči? Ako da, navedite ukratko.

U najširem smislu, novi historicizam koristi literaturu u smislu pokušaja rekonstrukcije i razumijevanja društvene i intelektualne povijesti ili osjećaja za određeno razdoblje. To se može primijeniti na ovu priču da bi se shvatilo kako je biti pakistanski imigrant ili dijete useljenika u Engleskoj 1980-ih i početkom devedesetih godina.

Odražava li se načelo inkvizije u ovoj knjizi/priči i promiče li razumijevanje kulturoloških razlika i nasljeđa? Navedite ukratko.

Već od same prve rečenice: "Potajno, otac je počeo zalaziti u sinovu sobu", čitatelji postaju očevi suučesnici i blisko se poistovjećuju s njegovim gledištem i njegovom zbunjeničtvu sinovljevim fundamentalizmom. Čitatelji bi inače očekivali da će stara generacija biti vezana za etničke i vjerske tradicije; a da će imigranti druge generacije biti skloniji asimilaciji. Ovaj proces potkopavanja očekivanja čitatelja prenosi se do krajnosti, jer Kureishijeva kratka priča završava bez neposrednog zatvaranja i bez jamstva eventualnog rješavanja u budućnosti. Teorije hibridnosti usmjerene su na razbijanje tradicionalnih, neadekvatnih zavisnosti o binarnim parovima koji se koriste za generiranje krutih sustava poretku. Nasuprot tome, Kureishi ima za cilj izgradnju više prohodnog, fleksibilnog sustava poretku koji odražava osobnost pojedinca i vodi otvorenosti, promjenjivosti i toleranciji. U svojim tekstovima autor neprekidno postavlja pitanja hijerarhijskim dvojnostima na kojima temeljimo naše prepostavke o rasi, klasama i spolu.

S ove točke gledišta, razvoj načela uključivanja i razumijevanja kulturnih razlika i nasljeđivanja u učeničkoj populaciji današnjice predstavlja prioritet.

METODOLOGIJA

Naziv aktivnosti

Prema kozmopolitskom čitanju / Trojanski konj

Opis aktivnosti

Trajanje: 3 x 45 minuta

Učenička dob: 17-18

Organizacija razreda: rad u skupinama

Cilj lekcije:

- Uključivanje učenika u jednostavnu mehaniku stvaranja značenja proizašlih iz razumijevanja binarnih opozicija
- Razvoj empatije, kroz ponovno stvaranje glasa i misli književnoga lika

Materijali za podršku:

- Internet
- Časopisi s temama iz svakodevnog života

Nastavni materijali:

- 3 teksta
- kartice s natuknicama
- obrazac za govornih točake i pisanje brzih pitanja

Aktivnosti:

Čitanju, tumačenju i raspravi o tekstu predhode:

I. Aktivnosti prije čitanja

Podstiću motivaciju i prikupljanje pozadinskih informacija kako bi se olakšalo čitanje i omogućilo učenicima da Kureishija svrstaju u širi, ne-knjževni kontekst.

Učenici su podijeljeni u skupine. Svaka skupina, prema interesima svojih članova, preuzima zadatok prikupljanja, odabira i vrednovanja informacija o određenoj temi koja se odnosi na Kureishija.

Na taj način, kao u slagalici, svaka skupina, pridodaje svoje podatke kojma se stječe sveobuhvatni pogled na autora i pripremaju temelji za susret s tekstom.

Prijedlozi tematskih pristupa:

a) **Sex & Drugs & Rock 'n' Roll**

Učenici na Internetu pronalaze informacije i materijale o promjenama u rock glazbi tijekom 1980-ih i 1990-ih. Naglasak je na promjeni glazbenih stilova iz *glam-rocka* (David Bowie) u *punk-rock* (Sex Pistols). Također, a ovisno o društvenom statusu, i na promjeni seksualnih navika, modi, aktivnostima u slobodno vrijeme i sl. Kako učenici imaju tendenciju prikaza pop fenomena 1980-ih i 1990-ih bilo kao *pot-pourri* ili izlaganjem enciklopedijskoga znanje o ovom dobu, nastavnici trebaju osigurati da se fokus zadrži na glazbi i odrazu njezina doba, osobito promjeni društvenih fenomena kao što su stavovi prema autoritetu, materijalni uspjeh, društvena pitanja, seksualnost ili rodne konstrukcije.

b) **Pop-Star Kureishi**

Prikupljujući informacije učenici o Kureishiju uče kao o kulturnoj ikoni i slavnoj osobi; spoznaju njegova gledišta o književnosti, rasi, spolu i obitelji. Najbolji izvor je njegova web-stranica (<http://www.hanifikureishi.com>). Poticaj treba biti usmjeren prema istinskom ljudskom interesu a ne promatranju autora u kontekstu promotivne kulture.

c) **Kureishijeve knjige kao studija(e) regije**

Ovdje učenici proučavaju najvažnije činjenice i brojke o suvremenim britanskim etničkim skupinama. To daje realističnu i činjeničnu pozadinu Kureishijevim fikcijama. Nastavnik bi trebao potaknuti učenike da ne nabrajaju samo statističke podatke već da istražuju kakav je uistinu život manjinskih skupina u Velikoj Britaniji.

d) Ako je čovjek umoran od Londona ...

Većina Kureishijeva romana i kratkih priča smještena je u London. Učenicima se daje zadatak istraživanja grada s posebnim naglaskom na pitanja klase, etničkih manjinskih skupina i popularnih mjesta. U razvijanju vlastitih 'mentalnih mapa' učenici uče o jednoj od glavnih kategorija kulturoškoga proučavanja: izgradnji 'prostora' (urbani vs. seoski prostor, predgrađe vs. grad) kao sredstva oblikovanja identiteta.

Nakon pripremnih aktivnosti učenici će moći povezati svoje čitanje priča s raznim temama koje pripadaju kulturološkom znanju čime se stvara trajnja i čvrsto povezana mreža znanja. Njihovo povezivanje s Kureishijem neće se odvijati u mentalnom vakuumu već će učenici biti u mogućnosti stalno povezivati književnost, film, glazbu... s prethodno stečenim znanjima.

2. Aktivnost čitanja

1. Učeničke skupine dobivaju nastavne materijale. Čitat će:

- epizodu iz restorana (iz Parvezove retrospekcije)
- epizodu s Betinom
- epizodu s majkom

3. Aktivnosti poslije čitanja

Dizajnirane načinom kojemu je svrha upoznavanje učenika s teorijom Drugih/drugotnosti (teorije postkolonijalizma) kao i analize diskursa. Kako se neki argumenti navode samo u neizravnom govoru i problemi za podsticanje rasprave samo su naznačeni u ulomku, od učenika se traži da navedu argumente za raspravu između fundamentalističkoga sina i zapadnjačkog oca koji se vrte oko Alijeve optužbe usmjerenje Parvezu: "Previše si upleten u Zapadnu civilizaciju".

S ciljem privremenog distanciranja učenika od teksta predlažu se dvije metode rada. Učenici će dalje reagirati na tekst pretvarajući ga u *performance* i igranje uloga.

Ovdje se ne promiču samo usmenojezične vještine nego i svijest o ulozi neverbalnih značenja i improvizacije kroz gestu i govor tijela u komunikaciji. Dramski rad (holistički u svom djelokrugu) ima za cilj poticanje jačeg osjećaja uključivanja, čime se olakšava motiviranje učenika i poticanje učenja kroz aktivno sudjelovanje.

Postavljanjem sljedećih aktivnosti potiče se učenike na uključivanje u kontraverzne rasprave o suprostavljenim sustavima vrijednosti.

Aktivnost 1: Pretvaranje scene u restoranu u *tableau* - žive slike

Zamrznute žive slike (*Frozen tableau*) ili *kiparska scena* korisne su kao podstrek za razumijevanje književnoga teksta. Učenici mogu vizualizirati scenu prikazanu igranjem uloga likova, a mogu i stvoriti konstelacije likova tumačeći odnose između uključenih aktera u cilju stvaranja kompozitne slike koja izražava sve značajke i odnose između likova.

Aktivnosti *Zamrznutih živih slika* dobro su provedive u praksi. Jedino treba izbjegavati neobične položaje tijela, budući da učenici moraju biti sposobni izdržati svoje pozicije u trajanju od oko jedne minute.

a) *Zamrznuta živa slika* s jednim kiparom

Nastavnik pita svoje učenike: "Trebamo nekoga da nas oblikuje u sliku". Dolazi učenik-volonter. "Uvedi likove u svoju skulpturu bilo kojim redoslijedom." Učenik-volonter određuje tko će predstavljati Alija i Parveza, Bettinu i Parvezovu bezimenu suprugu, Alijevu majku. Nitko ne smije govoriti, a likovi moraju biti i fizički savitljivi. Kipar ih oblikuje u sliku svrstavajući ih u skupinu, izvrčući mali prst, naginjući glavu, namještajući kut usana, itd. Zatim učenici razgovaraju o tome što pojedina skulptura otkriva o osobnosti likova i njihovim odnosima.

b) *Zamrznuta živa slika bez kipara*

Nije odabran kipar, ali učenici ulaze u *sliku*, jedan po jedan. Sami odlučuju koji će lik iz teksta predstaviti. Samostalno oblikuju izmjene prema osobnim željama. Iznova, ne smije biti izgovorenih uputa ili zahtjeva; sve se izvodi pomoću oblikovanja.

c) Korištenje žive *slike* temeljem citata

Učenici rade u paru (Ali, Parvez) ili u skupinama od četiri (uključujući Bettinu i majku/ženu). Iz svojih tekstova odabiru značajan citat za scenu. Primjerice, kada Ali osuđuje alkohol, "Ali to je zabranjeno,,. Nakon pažljiva razgovora, učenici moraju pronaći način predstavljanja na temelju kojega će ostatak skupine pokušati pogoditi stvarni citat.

d) Govorna živa *slika*

Nakon jedne ili dvije aktivnosti učenici opisuju svoje osjećaje prema ostalim likovima žive *slike*. Ponovno stvaraju glas i misli književnoga lika.

Aktivnost 2: Izvođenje restoranske scene pomoću kartica s natuknicama

Korištenje kartica s natuknicama je koristan način unapređenja vještina učenika u improvizaciji i improviziranom govoru. To je svojevrsni "vođeni zadatak" tijekom kojega učenici reagiraju na podražaje i stvaraju, kao u ovom slučaju, razmjenu mišljenja i ideja. Restoranska scena se čini idealnim scenarijem za takvu vježbu jer se otac i sin suočavaju proturječnim mišljenjima, od konkretnih stvari (alkohol, svinjetina itd.) do apstraktnih ideja (stavova prema ženama, religiji itd.). Od učenika se traži da naprave popis temeljnijih sukoba koji se javljaju tijekom ovog suočavanja. Nakon toga započinje sukob: dva učenika sjedaju za stol; drugi učenici mogu ostati stajati iza njih, dajući im znakove i poticaje ili glumeći Bettinu i majku / suprugu. Onda "konobar" daje kartice s natuknicama - svaki put Ali ili Parvez izražavaju svoje mišljenje o situaciji koja im se nudi. Da bi učenici "ušli" u svoje uloge, preporučljivo je najprije početi s materijalnim, realnim stvarima, a potom nastaviti s apstraktnima. Cilj je da učenici "uđu" u ulogu i na dosljedan način izraze mišljenje o nizu pitanja. Potencijalno razvijene rasprave mogu biti raznolike.

Kartice s natuknicama mogu prvo potaknuti reakciju na alkohol, svinjetinu, cigarete, prostitutke, zapadnjačke filmove ili stilove života. Naknadno se može potaknuti reakcija na očeve planove za njegova sina: školu, stereo opremu, videorekorder, računalo, djevojku, sport ili koledž. Nadalje se razgovor može baviti opće suprostavljenim pitanjima: asimilacija/razdvajanje ili uklapanja u odnosu na fundamentalizam. Učenike treba potaknuti da osmisle svoj kraj ove izvedbe koja može kulminirati pomirenjem ili razdvajanjem. Po završetku, učenici bi trebali raspravljati ne samo o *pro et kontra* argumentima, već i o tome kako su se osjećali u ovoj izvedbi.

Je li stvorila više tolerancije? Je li ponovno potvrdila postojeće predrasude? Mogli bi nadalje razmišljati i o Alijevim razlozima da postane fundamentalist (u tekstu samo u naznakama).

Evaluacija i metoda procjene:

Uloga učitelja - pružiti materijale i djelovati kao posrednik, voditelj ili inicijator rasprava.

Kako bi procijenili i ocijenili učinak prethodnih aktivnosti na učenike, od njih se traži da:

- završe čitanje price
- napišu kratki kritički esej koji će prezentirati, u ne više od 5 minuta, donoseći konačne zaključke o kraju priče.

Učenici se procjenjuju prema njihovoj sposobnosti da demonstriraju:

- poznавanje sadržaja i oblika književnoga teksta iz drugih kultura i zemalja
- angažiranost spram piščevih ideja i tema
- uvažavanje načina na koji se tekst odnos na širi kontekst
- prepoznavanje i uvažavanje načina na koji pisac stvara i oblikuje značenja i učinke
- empatiju, kroz ponovno stvaranje glasa i misli likova iz priče.

Učinak aktivnosti na čitanje RSP:

Predložena praksa inicira proces razmišljanja koji dovodi do veće kulturne osjetljivosti i proširene svijesti o kulturnim različitostima i kulturnim zajednicama. Tako formirana spoznaja, kasnije se može primijeniti i na šire kategorije kao što su rasa, rod, društvene klase itd.

Povezanost s kurikulumom

Razina (razred): 3-4

Kurikulum

Svjetska književnost: postkolonijalne teorije vs. teorija hibridnosti

Grđanski odgoj: razvijanje strategija rješavanja sukoba; izgradnja građanske pismenosti putem govornih točaka i pisanja brzih pitanja (*Talking Points and Writing Prompts*)

Povijest & Geografija – Pakistanska kultura i religija; Migracije i interkulturnalno prožimanje

Engleski jezik i književnost: Postkolonijalna literatura; *sleng*

Arhitektura u umjetnosti - izgradnja prostora; urbani vs. ruralni prostor, predgrađe vs. grad) kao sredstvo oblikovanja identiteta.

Znanja:

- postkolonijalne teorije vs. teorije hibridnosti
- različiti načini na koje autor postiže učinke na čitatelje
- doprinos književnosti estetskom, imaginacijskom i intelektualnom rastu pojedinca
- doprinos svjetske književnosti razumijevanju područja ljudskih interesa
- šira i univerzalna pitanja

Vještine:

- prikupljanja, odabira i vrednovanja pozadinskih informacija
- čitanja, tumačenja i ocjenjivanja književnih tekstova iz različitih zemalja i kultura
- razumijevanja doslovnog i implicitnog značenja, relevantnih konteksta i dubljih tema ili stavova koji tekst komunicira
- predstavke informiranoga, osobnog odgovora na književni tekst na primjeren i učinkovit način
- učvršćivanje prosocijalnih ponašanja
- rad i djelotvorna suradnja u skupinama
- vještina empatije
- kritičko razmišljanje o svijetu, međuovisnosti ljudi s različitih kontinenata
- izvedbene vještine i vještine igranja uloga
- improvizacija i improvizirani govor
- učenje kroz aktivno sudjelovanje
- rasprava/debata

Kompetencije:

- bolje razumijevanje sebe i svijeta oko sebe
- kritičko razmišljanje o svijetu, ljudskoj međuovisnosti, prijateljstvu, obiteljskim odnosima
- uživanje u iskustvu čitanja svjetske književnosti
- interkulturne komunikacijske kompetencije
- razumijevanje kultura u sveobuhvatnom pristupu pismenosti
- uvažavanje različitih načina razmišljanja, molitve/odijevanja/ ponalašanja na otvoren i tolerantan način

Bibliografska referenca koja će se koristiti tijekom aktivnosti

Autor : Hanif Kureishi
Zemlja: Velika Britanija
Jezik: Engleski
Žanr: Kratka priča
Izdavač: Faber and Faber
Godina izdanja: 1997
ISBN 0-571-17739-5

Kratki opis digitalnih izvora

- <http://www.hanifikureishi.com>
- <http://www.toondoo.com/cartoon/8039082>
- http://www.clrep.org/uploads/1/7/7/6/17760533/talking_points.pdf

Rezultati

Očekivani ishodi:

Učenici će moći demonstrirati:

- jasno analitičko i kritičko razumijevanje autorovih namjera kao i dubljih implikacija i stavova prikazanih u tekstu
- dobar odabir tekstovnih referenci
- osjetljivu i detaljnu reaciju na način na koji jezik funkcioniра u tekstu
- komunicirati obziran i promišljen osobni odgovor na tekst
- održati perceptivnu i uvjerljivu reakciju s dobro odabranim detaljima naracije i situacije
- vještina improvizacije i neverbalnih poruka.

Preporuke

Metode poučavanja kao i tekst mogu pomoći u povećanju interesa za čitanje kod NLP čitatelja.

Mehanika stvaranja značenja korištenjem binarnih opozicija može se kasnije primijeniti na cijelu priču kako bi se postigle nove vještine potrebne za objašnjenje prihvatljivih značenja teksta. Ponovnim stvaranjem glasa i misli književnoga lika postići će se razvoj empatije.